

Godt i gang

jun 20, 2020 | [Carlsens Klumme](#)

Jan Carlsen

DBU Diplominstruktør og medlem af DBUs lovgruppe samt klummeskribent

20-06-2020

Vi er gået ombord i en yderst hektisk sommer herhjemme, og de foreløbige resultater tyder på, at der bliver god gang i nedrykningspuljerne i Superligaen og tilsvarende i 1. division. Hvis spillerne skulle være rustne efter tre måneders pause, er det i hvert fald ikke noget, der skinner igennem. Dommerne er stadig efter min mening kommet fornuftigt i gang. Bevares, der har været situationer, der kan diskuteres, men stadig intet, der har påvirket resultaterne. Det er også nok det bedste, som vi kan håbe på i en mildest talt kaotisk periode, hvor tingene bare skal afvikles, så ingen føler sig snydt ud over det sædvanlige. Man er nødt til at hæve tolerancetærskelen her – ikke bare for dommerne, men endnu mere for spillerne. Der kommer til at ske besynderlige ting – men lad os da endelig være glade for, at vi kan spille igen. Og lige om lidt måske endda med nogle flere tilskuere. På stadion er jeg ikke i tvivl om, at oplevelsen er flad – jeg var selv observatør i Poznan forud for sidste EM, hvor stadion var under ombygning, og jeg havde en hel langsidedribune for for mig selv, og det var ikke specielt sjovt. Men hjemme foran TV har det faktisk fungeret OK, synes jeg.

Det er ikke fordi sidste runde har kastet det store vilde af sig – dette skrives tirsdag eftermiddag, så midtugerunden er ikke med i spil – men en enkelt

ting er fra et lovmæssigt synspunkt værd at bide mærke i. Vi har i kampen mellem AaB og FCM en situation tidligt i kampen, hvor FCMs målmand Jesper Hansen bliver skadet og må udgå efter et sammenstød med en modspiller. Der er to ting i det. Først og fremmest ligner det fra skærmen et helt tilfældigt sammenstød, hvor begge parter går efter en løs bold, og hvor der ikke ser ud til at være nogen ulovligheder. Ikke desto mindre er igangsættelsen efter behandlingen et frispark til Jesper Hansen. Det er det, som vi i tidligere tider ville kalde et fornuftsfrispark, fordi alternativet – at lade bolden falde lige akkurat på det sted med fri leg til følge – ville være en meget giftig affære. Men med regelændringerne fra sidste år skal dommeren nu lade bolden falde til målmanden, som bor i det straffesparksfelt, hvor hændelsen fandt sted – og alle andre spiller skal være fire meter væk. Det er en totalt betydningsløs detalje, men også bare taget med her for at vise, at selv gamle indgroede vaner skal underkastes en revision, når loven pludselig skifter. Det er set mange gange før, at en lovændring i én paragraf pludselig kan have nogle følger virkninger andre steder i systemet.

Det andet og nok mere interessante er grunden til, at spillet overhovedet bliver afbrudt. Grundreglen er jo, at dommeren skal standse spillet ved alvorlige skader, hvilket meget ofte vil være hovedskader – men lade spillet fortsætte, hvis skaden er mindre betydningsfuld. Men det er lige akkurat her, at målmanden har en særstilling. Målmanden er den eneste spiller, som er separat nævnt i fodbolddloven (lovbogen bekymrer sig ikke om angribere, forsvarere osv.), og det er selvfølgelig fordi han har den specielle status, at han som den eneste må tage bolden med hænderne i sit eget straffesparksfelt. Når målmanden har denne særstatus, duer det selvfølgelig ikke, at han ligger på jorden og ikke kan være målmand. Derfor er der en særlig passus, der siger, at målmanden skal være funktionsdygtig – og ellers skal spillet standses, også selv om det som her tilsyneladende primært handler om et

trykseksten på ribbenene, hvilket bestemt kan være galt nok (har selv prøvet det – bestemt ingen fornøjelse).

Men ikke nok med at målmanden skal være funktionsdygtig – han skal også have brug for at være det. Vi kan holde to eksempler op mod hinanden. Det første er målmanden, som kaster sig i strakt karriere efter et yderligt placeret skud, banker hovedet ind i målstangen og falder til jorden med et brag, for eksemplets skyld måske endda bevidstløs, samtidig med at bolden går i mål. Han er ikke funktionsdygtig, men han har heller ikke haft brug for at være det, for bolden endte jo alligevel inde i mål i samme moment. Og så det andet eksempel, hvor vi har den samme situation, men denne gang får målmanden viftet bolden tilbage i spil og ud i straffesparksfeltet, før han kolliderer med målstangen. Her er det klart, at vi ikke kan fortsætte spillet, mens vi har målmanden liggende ude ved den ene målstang. Han er ikke funktionsdygtig, men han kunne i den grad få brug for at være det, mens bolden bevægede sig rundt i straffesparksfeltet. Så i modsætning til eksempel ét vil dommeren her afbryde spillet og lade bolden falde efter behandlingen.

Hvis der ikke skete de store festlige ting i Danmark, skal jeg lige love for, at VAR sørgede for underholdningen i Bundesligaen den forgangne weekend. I kampen mellem Hoffenheim og Red Bull Leipzig mødte vi lige akkurat den situation, som er det deciderede skrækscenarie, når vi taler VAR. Hoffenheim har fået tilkendt et straffespark, som objektivt set er helt korrekt. Der er bare den hage ved det, at VAR jo pr. definition checker opspillet til alle scoringer, straffespark og udvisninger, og her viser det sig, at en angriber utvetydigt har hånden på bolden i fasen før straffesparket. Med andre ord trækkes straffesparket tilbage og bliver til et direkte frispark i modsatte retning. Og 40 sekunder senere bliver der så scoret i den anden ende. Så kan skæbnen næsten ikke blive mere grusom. Eller rettere, jo det kan den godt. Jeg erindrer en situation fra sidste sæsons Serie A, hvor der bliver scoret i den ene ende – mens VAR er ved at undersøge et muligt straffespark i den anden ende. Resultatet er, at scoringen ikke tæller, men til gengæld får modspillerne nu et straffespark. Det er akkurat derfor, at det er helt centralt for dommeren at få afbrudt kampen, mens bolden er i neutral zone, hvis der undersøges noget, og bolden ikke af sig selv går ud af spil. Den mulighed havde dommeren i Hoffenheim ikke,

fordi det hele gik så hurtigt, så han kan ikke lægges noget til last – men det lægger godt nok et tungt ansvar på både dommer og VAR-dommer. Men essensen er selvfølgelig, at vi skal have den rigtige afgørelse, uanset hvor upopulær den end måtte være.

I kampen mellem Fortuna Düsseldorf og Borussia Dortmund var der også fest i gaden, for her fik Fortuna efter VAR-gennemsyn annulleret en tidlig scoring. Billederne viste – ifølge VAR – at målscoren havde hånd på bolden, umiddelbart før han fik skabt sig den scoringschance, der resulterede i mål. Bolden bliver sparket op på ham fra meget kort afstand, men det er egentlig ligegyldigt, for er der hånd på, kan det aldrig resultere i en scoringsmulighed eller scoring, uanset hvor uforsættligt det måtte være. De TV-billeder, som jeg har kunnet finde, afslører ikke, hvor kontaktstedet præcist er. Der er ingen tvivl om, at bolden primært rammer skulderen på angriberen, men tager den bare en lille smule arm med i købet, klapper fælden. På den anden side er der ingen tvivl om, at man i VAR-vognen har haft flere kameravinkler til rådighed end lige akkurat den, som vises på TV, så man er nødt til at stole på vurderingen derfra (og det er en faktisk vurdering, om der er kontakt mellem arm og bold, så det kræver ikke, at dommeren skal gense det på video). Men surt er det godt nok alligevel.

VAR kommer til at ændre mange ting, ikke mindst vores tankesæt, når vi kommer i gang med det herhjemme i næste sæson, og det skal jeg nok vende frygteligt tilbage til hen over den sommerpause, som efterhånden er rigtig kort. Det, som jeg til gengæld kommer til at vende tilbage til allerede i næste uge, er de lovændringer, som vil træde i kraft til næste sæsonstart. Der er i år ikke de store revolutioner – og vi sætter i den grad pris på et stille år – men der er dog nogle ting, som kan holde folk beskæftiget og få et øjenbryn eller to at hæve sig. Man kan næsten høre trommehvirvlerne i baggrunden – men det bliver altså først på næste fredag.